

Svoboda se uskutečňuje v lásce

Papež František vysvětlil, co znamená svoboda pro křesťana. Řekl, že nespočívá v tom, že dělám to, co se mi „líbí“, pokud to znamená nechat se ovládat „instinkty, pudy a sobeckými žádostmi“. Řekl, že „tato svoboda nás vyprazdňuje“. Vysvětlil, že opravdová svoboda „je vedená láskou a projevuje se službou druhým“.

20.10.2021

Apoštol Pavel nás ve svém listě Galatánům postupně a pomalu vpravuje do veliké novosti přinášené vírou. Jedná se skutečně o významné novoty, protože se zde neobnovují pouze některá životní hlediska, nýbrž jsme vtahováni do onoho „nového života“, který jsme přijali ve křtu. V něm jsme byli zahrnuti tím největším možným darem, existencí Božích dětí. Znovu jsme se narodili v Kristu a přešli jsme od religiozity, sestávající z přikázání, k živé víře, jejímž středem je společenství s Bohem a bratry, tedy láska. Od otroctví poznamenaného strachem a hříchem jsme postoupili do svobody Božích dětí. Opět se tu objevuje slovo „svoboda“.

Snažme se dnes lépe pochopit, v čem podle Apoštola spočívá jádro této svobody. Pavel tvrdí, že je to něco zcela jiného, než „záminka k životu podle těla“ (*Gal 5,13; podle italského biblického překladu*). Svoboda tudíž

není nějaká zhýralost, život sledující tělesné instinkty, osobní choutky a sobecké pudy. Naopak, jak Apoštol píše, svoboda v Ježíši nás vede ke službě druhým (*tamtéž*). Je ale něco takového otroctví? Ano, svoboda v Kristu obnáší určité „zotročení“, má tento rozměr, který nás přivádí ke službě druhým a životu pro druhé. Jinými slovy, pravá svoboda se plně projevuje v lásce. Opětovně zde stojíme před evangelním paradoxem: jsme svobodní ke službě, nikoli k tomu, co se nám zachce. Svoboda pochází ze služby, sami sebe plně nalézáme v té míře, v jaké se darujeme. Mějme tedy odvalu a dávejme sami sebe. Život získáváme, když ho ztrácíme (srov. *Mk 8,35*) – to je čiré evangelium.

Jak lze tento paradox vysvětlit? Apoštolova odpověď je natolik jednoduchá, nakolik je též náročná: „láskou“ (*Gal 5,13*). Bez lásky není svoboda. Sobecká svoboda, která

koná, co se mi zachce, není svobodná, protože se navrací sama do sebe, není plodná. Kristova láska nás vysvobodila a ještě jednou nás vymaňuje z nejhoršího otroctví, kterým je vlastní ego. Svoboda však roste skrze lásku. Ovšem pozor – nikoli skrze důvěrnost a lásku z televizních seriálů, či vášeň, která si jednoduše hledá, co jí vyhovuje a co ji těší, nýbrž skrze lásku, kterou spatřujeme v Kristu, milosrdnou lásku: taková láska je skutečně svobodná a osvobozující. Tato láska září v nezištné službě, která se utváří podle Ježíše, jenž umývá nohy svým učedníkům a říká: „Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy“ (*Jan 13,15*). Sloužit jedni druhým.

Podle Pavla tedy svoboda není libovůle, protože taková bezúčelná a bezvztažná svoboda by zela prázdnotou, podobala by se cirkusové drezúře, což není dobré.

Taková svoboda vytváří také vnitřní prázdnotu. Kolikrát si všímáme, že když se řídíme pudem, zbyde nám v nitru veliké prázdno plynoucí ze špatného nakládání s pokladem naší svobody a s krásou, která nám umožňuje volit skutečné dobro pro sebe i druhé. Jedině taková svoboda je plná, konkrétní a začleňuje se do reálného každodenního života. Pravá svoboda nás vždy osvobozuje, kdežto svoboda, která volí mezi tím, co se mi líbí a co nikoli, nakonec zanechává prázdnotu.

V jiném listě – v prvním listě Korintánům – Apoštol reaguje na mylné představy o svobodě, které prohlašují, že „všechno je dovoleno“. „Ano, ale nikoli všechno prospívá“, odpovídá Pavel. 'Všechno je dovoleno', ale ne všechno vzdělává, vyvrací námitky a dodává: „Žádný nesmí dbát jenom o to, co prospívá jemu, nýbrž o to, co (prospívá) druhému“ (1 Kor 10,23-24). Toto

pravidlo strhává masku jakékoli sobecké svobodě. Tomu, kdo se pokouší svobodu zredukovat na libovůli, předkládá Pavel nároky, kladené láskou. Svoboda vedená láskou je jediná, která činí svobodnými druhé i nás, umí naslouchat, aniž by se vnucovala, dokáže milovat, aniž by k čemukoli nutila, vzdělává a neničí, nevyužívá druhých k osobnímu prospěchu a prokazuje dobro, aniž by hledala vlastní užitek. Zkrátka, pokud se svoboda nestaví do služby dobru – to je test k přezkoušení – hrozí, že bude neplodná, nepřinese ovoce. Svoboda, prodchnutá láskou, naopak přivádí k chudým lidem a rozpoznává v jejich tvářích Kristovu tvář. Služba jedněch druhým tak Pavlovi umožňuje, aby v listě Galaťanům položil tento nikterak podružný důraz: když hovoří o svobodě, kterou mu druzí apoštolové dali k hlásání evangelia, vyzdvihuje, že mu doporučili jedinou věc – totiž aby pamatoval na chudé

(srov. *Gal 2,10*). To je zajímavé. Když Pavel s apoštoly po ideologických bojích dospěli ke shodě, apoštolové mu doporučili, aby pokračoval v jeho díle a nezapomínal na chudé. Jeho kazatelská svoboda tedy měla sloužit druhým, nikoli jemu samému podle libosti.

Víme nicméně, že jedno z nejrozšířenějších pojetí moderní svobody prohlašuje, že „má svoboda končí, kde začíná tvá svoboda“. Zde ovšem chybí vztah, vazba! Je to individualistický pohled. Kdo ovšem darem obdržel Ježíšovu svobodu, nemůže se domnívat, že by svoboda spočívala v udržování odstupu od druhých, které vnímá jako rušivý prvek, nepohlíží na člověka jako na bytost opevněnou samu v sobě, nýbrž jako na trvalou součást společenství. Sociální rozměr je pro křesťany zásadní a povoluje jim přihlížet ke společnému dobru, nikoli osobním zájmům.

Zejména v tuto dějinnou chvíli potřebujeme opětovně odkrýt tuto společnou, a nikoli individualistickou dimenzi svobody. Pandemia nás naučila, že se neobejdeme jeden bez druhého, avšak nestačí o tom vědět, je nutné si tuto cestu dennodenně konkrétně volit a rozhodnout se pro ni. Prohlašujme tedy a věřme tomu, že druzí lidé nebrání mé svobodě, nýbrž jsou možnostmi k jejímu plnému uskutečnění, neboť svoboda se rodí z Boží lásky a v lásce roste.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
svoboda-se-uskutecnuje-v-lasce/](https://opusdei.org/cs-cz/article/svoboda-se-uskutecnuje-v-lasce/)
(03.04.2025)